

Rästikukindad ja Kihnu Chanel

Suve algus on tagasivaatamise aeg, samas ka uute mõtete kogumise aeg.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit kuulutas 2012. aasta oktoobris välja konkursi “eesti-maa-villane”, nüüd on silmapaistvamad tööd valitud, ning neil, kes ise konkursil ei osalenud, võimalus teiste näpuosavust imetleda.

Teeme siin väikese ülevaate näitusele jõudnud töödest. Eesmärk ei ole esile tõsta parimaid, vaid pi-

■ VILDIVAIP. MARELI RANNAP.

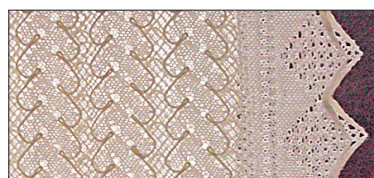
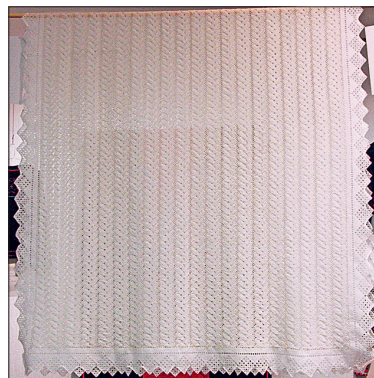
Vaip on valmistatud mosaiiktehnikas ja muustrina on kasutatud Saaremaa Püha kihelkonna kirivöö mustrit. Kui vanajamal maailma löi, viskas ta ülalt taevast paelajupi maha. Üks ots jäänud merre, teine maale. Paelajupp kukkunud sedaviisi pooleks. Sellest poolest, mis kuivale jäi, sigisid ussid, teisest poolest tulid angerjad. Sellel vaibal ongi mustal mullal vonklevad ussid ja angerjad, kes end igasugustesse asenditesse keeranud. Neid võib Saaremaal looduses leida vägagi tihti.

Vaip on tehtud Saaremaa lammaste kasvatatud ja kohalikus villatööstuses toodetud kraasvillast. Viltimine ei ole küll eestlastele omane, kuid kuna viimastel aastatel on vildile rohkem tähelepanu pööratud, pakun välja idee teha vildivaipu ka tänapäeva kodudesse. Vildivaip on hästi soe ja sellises mosaiiktehnikas ka väga vastupidav. Inspiratsiooni sai autor Pii Ranna raamatust “Eesti kirivööd”.

gem on nüüd aeg nautimiseks ning ideede ammutamiseks. Eks ole ju igal esemel oma saamisluugu, nii pühendamegi selle loo usinatele autoritele ning nende valmistatud esemetele.

Jätame fotode juures toonitamata esimesed, teised ja kolmandad kohad – huvilised leiavad infot Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu kodulehelt. Konkursile esitati ligi sada tööd, näitusele valiti 40.

PILLE HERMANN

■ NIPLISPITSIST SALL. KRISTIINA JA PRIIT HALBERG.

Salli kujundas ja õmbles kokku Kristiina, niplispitsi tegi Priit. Inspiratsiooni- allikaks on 2012. aasta augustis toimunud Haapsalu pitsipäev.

Sall on valmistatud Haapsalu salli traditsioone – mustrit ja materjali järgides. Eeskujuks on nn hagakiri. Salli põhimaterjal on peenvillane lõng, kontuurniit on kolmekordne täisvillane lõng. Salli keskosa koosneb kümnest ligi kahe meetri pikkusest ribast, mis on eraldi niplatud ning siis kokku õmmeldud. Neid ümbritseb Haapsalu sallile iseloomulik äär, mis on samuti eraldi niplatud ja siis salli külge õmmeldud. Salli valmistamiseks kulunud tööaeg mustri valmistamisest kuni pitsi kokkuõblemiseni on 875 töötundi. Salli mõõtmed on 102 x 214 cm.

■ “270 TASKUT”, ANNE KOLK.

Palju aastaid tagasi paluti Anne Kolgil kirja panna kanga rakendus villasele vaibale, mille eeskujuks oli Muhu vanast riideaidast leitud räbaldunud villase teki tükk. Tegu oli seotud topeltkangaga, kus tekkisid põnevad taskud. Juba siis tärkas mõte: kududa tekk ja peita taskutesse midagi head.

Mõni aasta tagasi kodus ta endale esimese taskutega villase teki. Igasse taskusse peitiski midagi head ehk peotäie sooja lambavilla.

“Magan selle tekiga nii talvel kui suvel ja vill reguleerib temperatuuri. Olude sunnil on vahel tulnud magada ka sünteetilisest materjalist teki all, kuid välja puhata ei ole saanud. Pole paremat saare lamba villast! Nii kodusin endale jälle uue teki. Tupsutasin mere- ja kadakalõhnalise villa taas lahkeks ja kodusin selle elu jooksul järele jäänud värvilistest lõngadest taskutesse. Kui 270 taskut olid kootud, sai silm ja süda rõõmsaks, meel ja mõte mõnusaks, hing ja ihu kallistatud,” selgitab Anne.

■ “MEHELE”. ALLIKI OIDEKIVI.

Muistsed Muhu mehed olid väga edevad. XIX sajandi lõpu ja XX sajandi alguse Muhu meeste vatid (kampsunid) olid värvilised, kaunistatud nii koe- kui heegeldkirjadega. Alliki tehtud kampsun on masinal kootud, kuid traditsioonilise Muhu meeste vati nupulist kudet meenutavas koes.

“Valisin meid ümbritseva värvikeri tasakaalustamiseks tagasihoidlikuma värvi, aga kaunistamiseks kasutasin vana eeskujul keerukordi ja muustrilist kudet ning vikeldust varrukaotstes ja allääres,” selgitab Alliki.

Masintikandiga kaunistatud esiosa ja küünarnukilapid on Alliki täiendus traditsioonilistele võtetele.